

Handleiding participatie
Gemeente Rijswijk
april 2024

Hoe betrekt u de omgeving bij uw plannen?

Het doel van deze handleiding

Heeft u een idee om iets te veranderen, te bouwen of wilt u gaan ondernemen in Rijswijk? Wilt u bijvoorbeeld een dakopbouw plaatsen, een aanbouw aan uw woning, de functie wijzigen van wonen naar kantoor of het ombouwen van een winkelruimte tot woning? Dan is het belangrijk het gesprek aan te gaan met de mensen uit de omgeving. Dat kan iedereen zijn die te maken krijgt met uw plan. Bijvoorbeeld uw burens, uw VvE, andere bewoners of ondernemers in de buurt. Denk ook aan bedrijven in de wijk, belangenorganisaties of zelfs de gemeente. U laat uw omgeving weten wat uw plan is en vraagt uw omgeving daarover mee te denken. Dit noemen we participatie.

Door met uw omgeving te praten krijgt u alle meningen in beeld. Dit kan zorgen voor een beter plan, meer steun en een gemakkelijker proces. Past uw plan binnen de regelgeving? Ook dan is het verstandig om met uw omgeving in gesprek te gaan. Past uw plan niet binnen de regelgeving? Dan bent u dit verplicht.

Participatie is voor elk plan anders. Soms is het al genoeg als u uw burens over uw plan vertelt, door een kopje koffie met hen te drinken of door een brief of e-mail te sturen. In andere gevallen is het nodig dat u een bijeenkomst organiseert. Participatie betekent niet dat iedereen het eens hoeft te zijn met uw plan. Het betekent wel dat u met iedereen in gesprek bent gegaan. Het is belangrijk dat u dit zo vroeg mogelijk doet. Het liefst op het moment dat u begint met het maken van uw plan, maar in ieder geval vóórdat u een omgevingsvergunning aanvraagt. U vraagt met de omgevingsvergunning toestemming om iets te veranderen, bouwen of ondernemen in Rijswijk.

Waar begint u? Om u op weg te helpen bij het organiseren van het gesprek met uw omgeving heeft de gemeente Rijswijk deze handleiding gemaakt. Heeft u vragen? Neem dan contact op met omgevingsvergunningen@rijswijk.nl.

Stap 1: Bepaal hoe groot de gevolgen van uw plan zijn

De manier waarop u met de omgeving in gesprek gaat, ligt aan hoe groot de gevolgen van uw plan zijn voor de omgeving. Hoe groter de gevolgen, hoe meer participatie u organiseert. U bepaalt de gevolgen van uw plan met behulp van de volgende punten:

Weinig gevolgen

- Het gaat om het **verbouwen van 1 woning, met inbegrip van het splitsen van 1 naar 2 woningen**
- De oppervlakte is maximaal 200m² (dit geldt voor maatschappelijke, sport-, recreatieve, medische of commerciële voorzieningen en kantoren, dit geldt niet voor woonhuizen)
- Kleine aanpassingen aan uw gebouw
- Aanleg voorzieningen voor duurzame energie op eigen terrein
- Trekt geen/weinig extra verkeer aan en levert geen/weinig extra parkeerdruk op
- Gaat alleen om het opnieuw inrichten, verwijderen of toevoegen van groen op eigen terrein
- Heeft weinig effect op de beleving van de omgeving (directe burenen)

Voorbeelden

- Het plaatsen van een dakkapel
- Een aanbouw aan uw woning
- Renovatie van een woning
- Het verbouwen van 1 naar 2 woningen
- Een winkelpand verbouwen tot woonhuis

Gemiddelde gevolgen

- Het gaat om het bouwen of verbouwen van 1 tot en met 3 woningen
- De oppervlakte ligt tussen de 200 en 3.000m² (dit geldt voor maatschappelijke, sport-, recreatieve, medische of commerciële voorzieningen en kantoren, dit geldt niet voor woonhuizen)
- Aanleg wijkvoorzieningen voor duurzame energie
- Trekt extra verkeer aan en levert extra parkeerdruk op
- Gaat over het opnieuw inrichten, verwijderen of toevoegen van groen in de openbare ruimte
- Gaat over het toevoegen of veranderen van paden, speelvoorzieningen of waterpartijen in het openbare groen
- Heeft gevolgen voor omwonenden en/of de openbare ruimte

Voorbeelden

- Het bouwen van enkele woningen
- Het plaatsen van voorwerpen in de openbare ruimte, zoals speeltoestellen of bankjes
- Het verbouwen van een bedrijfspand naar een woning of andersom

Grote gevolgen

- Het gaat om het bouwen of verbouwen van 4 of meer woningen
- De oppervlakte is meer dan 3.000m² (dit geldt voor maatschappelijke, sport-, recreatieve, medische of commerciële voorzieningen en kantoren, dit geldt niet voor woonhuizen)
- Aanleg van voorzieningen voor grootschalige opwekking van energie

- Trekt veel extra verkeer aan en levert veel extra parkeerdruk op
- Gaat over het opnieuw inrichten, verwijderen of toevoegen van monumentale bomen of grote, openbare groenvoorzieningen, zoals een park
- Heeft grote gevolgen voor omwonenden, andere betrokkenen en/of de openbare ruimte

Voorbeelden

- Het verbouwen van grote gebouwen
- Aanleg zonneweide (veld met zonnepanelen)
- Opnieuw inrichten van een straat of wijk, of de aanleg ervan
- Grootschalige woningbouw

Stap 2: Participatie

Stappenplan participatie

Stap 2.1. Bepaal met wie u in gesprek gaat

Bij het gesprek met uw omgeving nodigt u iedereen uit die mogelijk te maken krijgt met uw plan. Dit kunnen de burens zijn, maar ook mensen die verderop in de straat of wijk wonen. Denk ook aan bedrijven of andere betrokken partijen, zoals een natuurorganisatie.

Stap 2.2. Maak een participatie plan

Heeft uw plan weinig gevolgen voor de omgeving? Dan is het voldoende een brief met de informatie over uw plan te sturen, waar op gereageerd kan worden of drink een kopje koffie met uw burens. Wanneer uw plan gemiddelde gevolgen heeft voor de omgeving, raadt de gemeente aan een bijeenkomst te organiseren. U kunt ook een nieuwsbrief, vragenlijst of poll maken. Heeft uw plan grote gevolgen voor de omgeving? Dan werken een werksessie, inloopspreekuur, vragenlijst of nieuwsbrief goed.

Let op! Dit zijn voorbeelden, elk plan is uniek. Denk goed na of de manier van in gesprek gaan past bij uw plan.

Neem in uw participatie plan in ieder geval op:

- Met wie u in gesprek wilt (zie stap 2.1)
- Hoe de participatie eruit zal zien (bijvoorbeeld: een bijeenkomst of een vragenlijst)
- Waarover de omgeving wel en niet kan meedenken (wat staat er al vast?)

Stap 2.3: Voorbereiden

Zorg voor een goede voorbereiding en begin op tijd. Bedenk welke informatie u wilt delen en wat u wilt vragen. Het doel is om een open en nuttig gesprek te voeren. Bij een plan met gemiddelde of grote gevolgen voor de omgeving, kunt u ook het participatieplan met uw omgeving delen.

Stap 2.4: Organiseer het gesprek

Besprek uw plan met uw omgeving. Luister naar mogelijke zorgen en ideeën en geef uw omgeving minimaal 2 weken de tijd om te reageren. Kijk voor ideeën naar de voorbeelden aan het einde van deze handleiding.

Stap 2.5: Pas u plan aan waar nodig

U kunt uw plan aanpassen op basis van het gesprek met de omgeving. Daarmee kunt u mogelijke zorgen en weerstand wegnemen. Soms heeft de omgeving zelfs ideeën die uw plan nog beter maken. Als u aanpassingen maakt, vertelt u dit ook aan uw omgeving. Let er wel op dat veranderingen in uw plan kunnen zorgen voor nieuwe opmerkingen en reacties van uw omgeving.

Stap 2.6: Maak een verslag

Bij de vergunningaanvraag voegt u een participatieverslag toe. Daarin schrijft u:

- Wie u betrokken heeft (vraag vooraf aan uw burens of zij toestemming geven om hun gegevens met de gemeente te delen)
- Hoe u hen heeft betrokken
- Wat de zorgen en ideeën van uw omgeving waren
- Wat u met deze reacties heeft gedaan

U dient uw aanvraag in via het [Omgevingsloket](#) Deel het verslag ook met uw omgeving.

Let op! Heeft uw plan grote gevolgen voor de omgeving? Neem dan contact op met de gemeente via omgevingsvergunningen@rijswijk.nl De gemeente helpt u graag op weg bij uw participatie aanpak.

Stap 3: Invloed omgeving op vergunningverlening

1. Wat doet u als de omgeving het niet eens is met uw plan?

In dat geval is het verstandig om opnieuw in gesprek te gaan met uw omgeving. Kijk waar u zorgen kunt wegnemen. Dit kan bijvoorbeeld door de omgeving meer informatie te geven, nog een keer in gesprek te gaan en/of door uw plan aan te passen.

Is de omgeving het hierna nog steeds niet eens met uw plan? Dit hoeft niet direct een gevolg te hebben voor het besluit dat de gemeente neemt over uw plan. De gemeente kijkt vooral naar de inhoud van het plan.

Wel kan uw omgeving zienswijzen indienen of bezwaar maken tegen het plan. Deze mogelijkheid is er altijd wanneer de gemeente het plan bekendmaakt. Dit kan mogelijk voor vertraging zorgen. Of zelfs tot weigering van de vergunning. Daarom is het van tevoren in gesprek gaan met de omgeving zo belangrijk.

2. Wat doet de gemeente?

De gemeente moet goed kunnen beoordelen of een plan kan worden uitgevoerd. De gemeente bekijkt of u in gesprek bent gegaan met uw omgeving. Daarbij wordt gekeken hoe u dat heeft gedaan en hoe u de reacties heeft verwerkt.

Als de gemeente geen goed besluit kan nemen, kan zij u vragen om opnieuw in gesprek te gaan met uw omgeving. Dit kan vertraging opleveren. Een duidelijk en eerlijk participatie verslag is dus belangrijk.

Vraagt u een omgevingsvergunning aan als eigenaar van cultureel beschermd erfgoed zoals een monument of een pand gelegen in een beschermd stadsgezicht? De gemeente kan als ze vindt dat het raadplegen van de omgeving onvoldoende is gebeurd, dit dan zelf organiseren. Dat is bepaald in het verdrag van Granada (artikel 14, eerste lid) en het verdrag van Valletta (artikel 5 onder i, onder b). Deze Europese verdragen zijn gesloten ter bescherming van cultureel erfgoed.

Meer informatie en contact

De gemeente helpt u graag op weg bij uw aanpak van participatie. U kunt voor uw plan een conceptaanvraag indienen via het [DSO \(Digitaal stelsel van Informatiepunt Leefomgeving: www.iplo.nl\)](http://www.iplo.nl). Bij de beoordeling van uw plan wordt ook advies gegeven over de vorm van participatie. Heeft u aanvullende vragen over uw plan en hoe participatie aan te pakken? Neem dan contact op met de gemeente via omgevingsvergunningen@rijswijk.nl

Beschrijf in uw mail in elk geval:

- Uw plan
- Uw vraag

U kunt voor voorbeelden van participatie ook kijken op Samen.Rijswijk.nl

Heeft u een idee om het gesprek met uw omgeving te voeren en staat die niet in deze handleiding? Geen probleem! U kunt uw plan gewoon uitvoeren. Zorg wel dat uw plan en de vorm van participatie bij elkaar passen.

Tips

Goede voorbereiding

- Nodig mensen op tijd uit, houd rekening met schoolvakanties
- Omwonenden weten vaak veel over hun omgeving, bereid u voor op inhoudelijke vragen. Neem bijvoorbeeld een kaart mee van de omgeving waarin u aangeeft om welk gebied het gaat.
- Maak vooral ook gebruik van de kennis van de omgeving!

Communicatie

- Gebruik begrijpelijke taal en werk met beelden. Stem uw communicatie af op de doelgroep
- Maak duidelijk waar uw plan over gaat, wat het doel is van het gesprek en waarom het belangrijk is voor de omgeving om te reageren
- Geef aan wat er mogelijk is en vooral ook wat er niet mogelijk is: sommige dingen liggen al vast (zoals wettelijke verplichtingen of bijvoorbeeld het aantal woningen)
- Blijf communiceren, ook als er geen voortgang in het proces is

Voorbeelden

Voorbeeldbrief

[Uw naam, adres en woonplaats]

[Datum]

Geachte/Beste [naam],

Graag informeer ik u over mijn plan om [uitleg plan]. Ik wil u vragen om hier, als u dat wilt, binnen 2 weken op te reageren. U kan reageren per e-mail/post.

De gemeente verwacht dat ik een verslag maak waarin ik uw reactie opneem. Ik verzoek u om aan te geven of ik uw gegevens mag delen met de gemeente. En dat ik laat weten wat ik met uw reactie heb gedaan. Dit verslag maakt deel uit van de toelichting op mijn plan.

Als u vragen heeft kunt u contact opnemen met mij.

Met vriendelijke groet,

[Uw contactgegevens]

[Bijlage tekening plan]

Voorbeeld uitnodiging informatiebijeenkomst

[Uw naam, adres en woonplaats]

[Datum]

Geachte/Beste [naam],

Graag informeer ik u over mijn plan om [uitleg plan]. Ik nodig u uit op [datum + tijdstip] in [locatie en adres]. Ik zal hier een toelichting geven. Er is ook ruimte om uw vragen te stellen.

De gemeente verwacht dat ik een verslag maak van de bijeenkomst waarin ik uw reactie opneem. Ik verzoek u om aan te geven of ik uw gegevens mag delen met de gemeente. En dat ik laat weten wat ik met uw reactie heb gedaan. Dit verslag maakt deel uit van de toelichting op mijn plan.

Kunt u niet bij de informatiebijeenkomst zijn? Stuur dan binnen 2 weken na het ontvangen van deze uitnodiging uw reactie naar [uw (e-mail)adres].

Met vriendelijke groet,

[Uw contactgegevens]

[Bijlage tekening plan]

Voorbeeld reactieformulier

Reactieformulier op plan [titel plan]

U kunt tot [datum] een reactie geven via dit formulier. Of u kunt tot [datum] reageren per e-mail/post. Stuur in dat geval uw reactie naar [uw (e-mail)adres].

Met vriendelijke groet,

[Uw contactgegevens]

Naam:

Straatnaam en huisnummer:

Postcode:

Plaats:

Telefoonnummer:

Emailadres:

Schrijf hier uw reactie: